

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
кафедра історії держави і права України та зарубіжних країн

С И Л Л А Б У С
навчальної дисципліни
«Історія держави і права України»
(обов'язкова)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма / спеціалізація – «Міжнародне право»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2017

Викладач: Лизогуб Віталій Анатолійович

доцент кафедри історії держави і права України та зарубіжних країн, кандидат
юридичних наук, доцент

Харків – 2020

Силлабус навчальної дисципліни «Історія держави і права України»

для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 292 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету, Харків: Нац. юрид. універс. ім. Ярослава Мудрого, 2020. 21 с.

Розробник

Лизогуб Віталій Анатолійович – доцент кафедри історії держави і права України та зарубіжних країн, кандидат юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Хижарева Тетяна Ів'ячеславівна – доцентка кафедри права Європейського Союзу, докторка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри історії держави і права України та зарубіжних країн

(протокол № 1 від 31 серпня 2017 р.)

Зміни та доповнення затверджено на засіданні кафедри історії держави і права України та зарубіжних країн

(протокол № 1 від 02 вересня 2020 р.)

Завідувач кафедри _____

Назва навчальної дисципліни	Історія держави і права України
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Лизогуб Віталій Анатолійович – доцент кафедри історії держави і права України т зарубіжних країн, кандидат юридичних наук, доцент
Контактний телефон	7049294, 0952501425
E-mail	lizogubvitaliy74@gmail.com
Консультації	Викладач перебуває на кафедрі відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій. Вул. Пушкінська, 77, ауд. 35.
Он-лайн консультації	Ідентифікатор конференції Zoom: 915 890 5809, код доступу: NuU1VM

Анотація навчальної дисципліни

Історія держави і права України - одна з основних фундаментальних юридичних навчальних дисциплін. Їй належить важливе місце в системі юридичної освіти, а також серед комплексу наук, які вивчають історію українського суспільства, економіки, культури, політико-правової думки та ін. Історія держави і права України вивчає державу і право в процесі їх виникнення і розвитку в певній конкретно-історичній обстановці, в хронологічній послідовності, на основі виявлення, як загальноісторичних закономірностей цих процесів, так і закономірностей, що діють в рамках певних історичних епох. Об'єктом вивчення виступає становлення та розвиток державно-правових явищ на території України.

Історія держави і права України відноситься до числа тих суспільних наук, які називають історико-правовими, оскільки вони мають пряме відношення, як до науки історії, так і до науки про державу і право. За своїм характером історія держави і права України – правова (юридична) наука, тому вона входить в число основних навчальних курсів, які представляють собою невід'ємну частину і необхідний елемент вищої юридичної освіти. На відміну від загальної

історії історико-правові науки не досліджують суспільство в цілому, а мають предметом свого вивчення історичні процеси розвитку складної системи державних і юридичних установ.

В силу своєї пізнавальної цінності, інформативності історія держави і права України – дієвий інструмент формування історичної свідомості. Ця наука дає можливість не тільки глибше зрозуміти державно-правові реалії сучасності, а й прогнозувати подальший розвиток держави і права. Вона озброює юристів необхідними знаннями, які допоможуть їм у практичній діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти в специфічному сегменті розуміння підвалин українського державо- і правотворення, на ґрунті узагальнення й аналізу досвіду минулого допомогти збагнути сутність нової системи права в державі, в якій має утвердитися верховенство закону.

Завдання:

Завдання навчальної дисципліни «Історія держави і права України» проявляються у сприянні набуттю студентами теоретичних знань і практичних навичок, у результаті чого вони повинні:

- володіти методологією історико-правових досліджень, зокрема, знати структуру історико-правових методів, включаючи їх теорію, методику і техніку застосування;
- знати зміст основних категорій історико-правової науки та діалектичний зв'язок між ними;
- розуміти головні закономірності державно-правового розвитку України;
- вільно орієнтуватися у системі основних джерел історії держави і права України;
- мати уяву про основні проблеми науки історії держави і права України;
- уміти будувати реалістичні моделі державно-правової еволюції України.

Місце навчальної дисципліни в структурі освітньо-професійної програми:

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Історія України», «Всесвітня історія», «Географія», «Інформатика»

Кореквізити: «Теорія держави і права», «Економічна теорія», «Логіка», «Іноземна мова», «Українська культура»

Постреквізити: «Філософія», «Конституційне право», «Цивільне право», «Кримінальне право», «Адміністративне право», «Судові системи сучасності», «Соціально-політичні студії».

Мова навчання – українська.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі *результати навчання*:

РН 1. Пояснювати основні закономірності державно-правового розвитку України, а також формулювати критерії виявлення нових закономірностей.

РН 2. Пояснювати специфіку виникнення і розвитку держави і права Київської Русі.

РН 3. Характеризувати головні аспекти розвитку держави і права на українських землях під час їх перебування у складі Польського королівства, Великого князівства Литовського і Речі Посполитої.

РН 4. Розкривати причини, передумови і основні події визвольної війни українського народу 1648-1654 рр.

РН 5. Виявляти специфіку державно-правового розвитку Гетьманщини, а також причини і головні етапи наступу на її автономію з боку російського царизму.

РН 6. Характеризувати державно-правовий розвиток українських земель у складі Російської, Австрійської та Австро-Угорської імперій у XIX ст.

РН 7. Відображати основні етапи розвитку української державності в умовах Української національно-демократичної революції 1917-1920 рр.

РН 8. Визначати причини і передумови ствердження на території України радянської державності і права.

РН 9. Розкривати сутність державно-правового розвитку України у період НЕПу.

РН 10. Демонструвати обізнаність у причинах, передумовах і наслідках для української державності ствердження у СРСР командно-адміністративної системи на чолі зі Сталіним.

РН 11. Характеризувати специфіку держави і права України у період

Другої світової війни.

РН 12. Демонструвати знання процесів отримання Україною незалежності, розбудови Української незалежної держави та її розвитку у ХХІ ст.

**Розклад занять з навчальної дисципліни
для студентів денної форми навчання¹**

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
	Модуль I 1.Предмет і метод історії держави і права України		
	2. Держава і право східних слов'ян у період зародження і становлення феодальних відносин (VI-поч. XII ст.)		1.Становлення і розвиток держави і права Київської Русі (VI-початок XII ст.).
	3. Визвольна війна українського народу 1648-1654 рр.	Модуль I 1. Пам'ятки права Київської Русі <i>Основна література:</i> 1, 2, 3, 5.	2. Держава і право в період феодальної роздробленості.(30-ті рр. XII – XIV ст..)
	4. Держава і право Південно-Західної Русі у період феодальної роздробленості (XII-XIV ст.).	2. Галицько-Волинська держава <i>Основна література:</i> 1, 2, 3, 5.	3.Українські землі під владою Польщі та Литви (кін. XIV – пер. пол. XVII ст.)
	5. Державний лад і право Гетьманщини (середина XVII - друга половина XVIII ст.)	3. Формування української національної держави у 1648-1654 рр. <i>Основна література:</i> 2,3,5.	4.Становлення Української національної держави у др. пол. XVII ст..
	6. Суспільно-політичний лад і право в українських землях у XIX – на початку XX ст.	4. Правовий статус України за Переяславською угодою 1654 р. <i>Основна література:</i> 2, 3, 7, 8.	5. Суспільно-політичний лад і право України у XVIII ст.

¹ Особливості тематичної структури навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання визначаються робочою програмою навчальної дисципліни.

		5. Кодифікація права України у XVIII ст. <i>Основна література</i> 3, 5.	6. Українські землі у складі двох імперій (кін. XVIII – поч. XX ст..)
		6. Селянська реформа 1861 р. в Україні. <i>Основна література:</i> 1, 2, 3, 5.	
	Модуль II 7. Відродження української національної державності (1917-1921 рр.)	7. Зміни у суспільному, державному ладі і праві в українських землях на початку XX ст. <i>Основна література:</i> 1, 2, 3, 5.	7. Суспільно-політичний лад, і право України після перемоги Лютневої революції (лютий – жовтень 1917 р.)
	8. Держава і право України у період нової економічної політики (1921-1929 рр.)	Модуль II 8. Універсали Української Центральної Ради <i>Основна література:</i> 2, 3, 4, 5, 7, 8.	8. Українська національна державність (листопад 1917 р. – 1921 р.)
	10. Держава і право України у період панування командно-адміністративної системи управління та під час Другої світової війни (1929-1953 рр.)	9. Українська держава періоду Гетьманату П. Скоропадського. <i>Основна література:</i> 1, 2, 3, 5, 7.	9. Утворення і розвиток радянської державності і права в Україні (1917-1920 рр.)
	11. Радянська держава і право в Україні в умовах комуністичного тоталітарного режиму у 1953-1985 рр.	10. Західноукраїнська Народна Республіка <i>Основна література:</i> 1, 2, 3, 5.	10. Держава і право України в умовах НЕПу (1921-1929 рр.)
	12. Проголошення і початок розбудови Української незалежної держави	11. Кодифікація права України у період нової економічної політики. <i>Основна література:</i> 1, 2, 3, 8.	11. Держава і право в період тоталітарно-репресивного режиму (1929-1941 рр.)
		12. Конституція УРСР 1937 р. Її декларативний характер. <i>Основна література:</i> 2, 3,	12. Держава і право України за часів перебудови 1985-1990 рр.

		5.	
		14. Зміни у державному ладі України під час панування комуністичного тоталітарного режиму (1953-1985 рр.) <i>Основна література:</i> 1, 2, 3,4, 5.	
		13. Проголошення у 1991 р. незалежності України <i>Основна література:</i> 1, 2, 3, 5.	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, виконання домашніх завдань; доопрацювання матеріалів лекції; підготовка колекцій документів, матеріалів тощо; робота в інформаційних мережах; підготовка до практичних занять, колоквіумів та іспиту.
- розробка кейсів, виконання практичних завдань, самотестування; написання есе та рефератів за вузькоспеціальною проблематикою;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- створення портфолію начального курсу та його презентація;
- підготовка тематичних презентацій;
- підготовка та публікація наукових статей, тез тощо;
- участь у дискусійному клубі з Історії держави і права України;
- участь у студентському науковому гуртку з Історії держави і права України;
- участь у круглих столах з проблематики Історії держави і права України.

Інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів

Список основної літератури:

1. Іванов В.М. Історія держави і права України : підручник / В. М. Іванов. – Київ : Атіка, 2007. – 728 с.
2. Історія держави і права України : підручник / за ред. А. С. Чайковського. – Київ : Юрінком Інтер, 2006. – 512 с.
3. Історія держави і права України : підручник / В. Д. Гончаренко, В.М. Ермолаєв, В.О. Рум'янцев та ін.; за ред. В. Д. Гончаренко. – Харків : Право, 2019. – 552 с.
4. Кульчицький В. С. Історія держави і права України : підручник / В. С. Кульчицький, Б. Й. Тищик. – Київ : Ін Юре, 2008. – 624 с.
5. Музиченко П. П. Історія держави і права України : навч. посіб. / П. П. Музиченко. – 6-те вид., випр. і доп. – Київ : Знання, 2007. – 471 с.
6. Остафійчук В. Ф. Історія України: Сучасне бачення : учеб. пособие / В. Ф. Остафійчук. – 3-тє вид., переробл. і допов. – Київ : Знання-Прес, 2006. – 422 с.
7. Терлюк І. Я. Історія держави і права України : навч. посіб. / І. Я. Терлюк ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Київ : Атіка, 2011. – 944 с.
8. Тищик Б. Й. Історія держави і права України : акад. курс : підручник / Б. Й. Тищик І. Й. Бойко ; ЛНУ ім. І. Франка. – Київ : Ін Юре, 2015. – 808 с.
9. Хрестоматія з історії держави і права України : навч. посіб. / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; за ред. В. Д. Гончаренко. – Вид. 3-тє, переробл. – Київ : Ін Юре, 2003. – 800 с.
10. Хрестоматія з історії держави і права України : навч. посіб. / М-во освіти і науки України ; упоряд.: А. С. Чайковський (кер.) [та ін.]. – Київ : Юрінком Інтер, 2003. – 656 с.

Список додаткової літератури:

1. Бандурка О. М. Поліція в Україні: історико-правове дослідження (початок XVIII ст. – 1917 р.) : [монографія] / О. М. Бандурка. – Харків : Золота миля, 2012. – 616 с.

2. Білоконь М. Органи державного управління та місцеве самоврядування в Російській імперії у другій половині XIX ст.(на матеріалах Лівобережної України): історико-правове дослідження / М. Білоконь. – Харків : Нац. ун-т внутр. справ, 2003. – 260 с.
3. Бойко І. Й. Органи влади і право в Галичині у складі Польського Королівства (1349 – 1569 рр.) : монографія / І. Й. Бойко ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : ЛНУ ім. І.Франка, 2009. – 628 с.
4. Відейко М. Ю. Україна: від Трипілля до Антів / М. Ю. Відейко. – Київ : Кріон, 2008. – 280 с.
5. Гавриленко О. А. Античні держави Північного Причорномор'я: біля витоків вітчизняного права (кінець VII ст. до н. е. – перша половина VI ст. н. е.) : монографія / О. А. Гавриленко. – Харків : Парус, 2006. – 352 с.
6. Головка О. М. Фінансова адміністрація Російської імперії в Україні (кінець XVIII – початок XX ст.): історико-правове дослідження / О. М. Головка. – Харків : СІМ, 2005. – 448 с.
7. Єрмолаєв В. М. Історія вищих представницьких органів влади в Україні : навч. посіб. / В. М. Єрмолаєв ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Х. : Право, 2007. – 280 с.
8. Кобилецький М. М. Магдебурзьке право в Україні (XIV – перша половина XIX ст.): історико-правове дослідження / М. М. Кобилецький. – Львів : ПАІС, 2008. – 406 с.
9. Конквест Р. Жнива скорботи. Радянська колективізація і голодомор / Р. Конквест. – Луцьк : Терен, 2007. – 456 с.
10. Селіхов Д. А. Аграрне законодавство царської Росії в Україні епохи капіталізму (II пол. XIX – поч. XX ст.) : монографія / Д. А. Селіхов. – Полтава : Укрпромторгсервіс, 2012. – 192 с.

Інтернет-ресурси

1. Історія держави і права України
URL: http://www.twirpx.com/files/law/igp_sng/ukraine/.
2. Національна юридична бібліотека. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html
3. Українська правнича фундація. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/REF0010079>
4. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>
5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
6. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: www.library.univ.kiev.ua.
7. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: <http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib>.
8. Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету. URL: <http://www.law.yale.edu/library/>.
9. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/>.
10. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
11. Офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України. URL: <http://www.ombudsman.kiev.ua>.
12. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
13. Офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України. URL: <http://www.rainbow.gov.ua>.
14. Офіційний веб-портал органів судової влади України. URL: <http://court.gov.ua/>

15. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.
URL: <http://www.ccu.gov.ua/>

16. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України.
URL: <http://www.scourt.gov.ua/>

17. Офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.
URL: <http://www.gp.gov.ua/>

18. Офіційний веб-сервер Центральної виборчої комісії.
URL: <http://www.cvk.gov.ua/>

19. Офіційний веб-сайт Української асоціації районних та обласних рад.
URL: <http://uaror.org.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри
історії держави і права України та зарубіжних країн

Вимоги викладача

регулярно відвідувати заняття;

- систематично і глибоко оволодівати знаннями і практичними навичкам;
- активність роботи на заняттях;
- у встановлені терміни виконувати завдання, передбачені навчальним планом і програмами;
- якість підготовки завдань;
- пропонується брати участь у наукових конкурсах, конференціях, написанні наукових статей, роботі наукового гуртка;
- дотримання норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Особливо важливою видається проблема протидії плагіату. У випадку виявлення ознак плагіату чи несаможитності виконання роботи, оцінка за неї може бути анульована.

- до уваги беруться усі підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати та ін.) навчальні та наукові здобутки студента.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Історія держави і права України» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, захист реферату за ініціативи студента тощо. Підсумкова оцінка знань визначається за результатами практичних занять кожного з двох модулів через їх сумування (максимальна оцінка за I модуль – 17 балів, за II модуль 19 балів).

Протягом семестру студенти виконують завдання для ***самостійної роботи*** (опрацювання нової наукової та навчальної літератури, виконання домашніх завдань; доопрацювання матеріалів лекції; підготовка колекцій документів, матеріалів тощо; робота в інформаційних мережах; підготовка до практичних занять, колоквіумів та іспиту, розробка кейсів, виконання практичних завдань, самотестування; написання есе та рефератів за вузькоспеціальною проблематикою; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; участь у конкурсах студентських наукових праць; створення портфолію начального курсу та його презентація; підготовка тематичних презентацій; підготовка та публікація наукових статей, тез тощо; участь у дискусійному клубі з Історії держави і права України; участь у студентському науковому гуртку з Історії держави і права України; участь у круглих столах з проблематики Історії держави і права України).

Співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються, оскільки робота є індивідуальною та самостійною. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний дотримуватися правил

щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 4 бали.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 20 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів дисципліни «Історії держави і права України»:

Поточний контроль		Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття			Іспит	
Модуль № 1	Модуль № 2			
max 17	max 19	max 4	max 60	max 100

Критерії оцінювання знань і умінь студентів з дисципліни «Історії держави і права України»

Контроль знань в рамках навчальних дисципліни «Історії держави і права України» здійснюється з урахуванням багаторівневої бально-рейтингової системи. Оцінювання результатів навчання студентів в межах поточного контролю здійснюється шляхом тестування, оцінки усних відповідей студентів на практичних заняттях, а також творчих робіт (наукових робіт) студентів, що виконуються самостійно. З метою проведення контрольних заходів у формі тестування кафедра визначає перелік ключових питань навчальної дисципліни, які мають бути розглянуті в кожній темі лекції та/або практичного заняття та підлягають включенню до банку тестових завдань.

Розподіл балів

- контрольні тестові завдання (колоквіум) – 5 – 10 б.

семінарські заняття : 11 - 26 б.;

виконання творчих завдань: - 0 - 4 б.

іспит – 0/35/40/45/50/55/60 б.

Оцінка за творчі завдання може включати:

- виконання есе, реферату на запропоновану викладачем тему у рамках курсу: 0-4 бали.

Оцінка за тестування складається з:

- балів за проходження тестувань на порталі neik.nlu.edu.ua (кожен тест з I-го і II-го модулів складається з 50 питань, у кожному з яких містяться 4 варіанти відповідей; за кожную правильну відповідь можна отримати 0,1 б.).

Кільк. балів	Критерії оцінювання знань і умінь студента при відповіді на семінарському занятті
2	1. Глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни та планом семінарських занять, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах судженнях та концепціях навчальної дисципліни «Історії держави і права України». 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої навчально-методичним посібником; Посилання при відповіді на питання плану семінарських занять на конкретні правові норми, вміння використовувати хрестоматійний матеріал для обґрунтування своєї позиції; 3. Уміння обґрунтувати свою точку зору при обговоренні дискусійних питань з навчальної дисципліни, усунення прогалин чи неточностей у відповідях інших студентів; 4. Здатність до самостійного аналізу правових джерел на семінарських заняттях з «Історії держави і права України».
1	1. Повне чи достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою «Історії держави і права України» з можливими незначними неточностями; 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої навчально-методичним посібником ; 3. Здатність до самостійного поповнення знань та вміння їх застосовувати під час дискусій. 4. Помилки та суттєві неточності при відповіді на занятті за наявності знань для їх самостійного усунення або усунення за допомогою викладача.
0,5	1. Знання основного матеріалу, передбаченого планом семінарських занять при наявності суттєвих неточностей чи прогалин у відповіді на питання плану семінарського заняття. 2. Знайомство з основною літературою, рекомендованою навчально-методичним посібником; 3. Наявність базових знань з навчальної дисципліни для усунення найсуттєвіших помилок у власній відповіді за допомогою викладача.
0	Відсутність знань по жодному з питань плану семінарських занять
Кільк. балів	Критерії оцінювання знань і умінь студента при виконанні творчої роботи (есе, реферат, презентації)
4	- зміст роботи повністю відповідає темі; - глибоко і аргументовано розкривається тема, що свідчить про відмінне знання проблеми та додаткових матеріалів, необхідних для її висвітлення, вміння робити висновки і узагальнення; - струнке по композиції, логічне і послідовне викладення думок; - чітко сформульована проблема та повно доводиться висунута теза; - написано правильною літературною мовою і стилістично відповідає змісту;

	- фактичні помилки відсутні; - досягнуто смислової єдності тексту; - робота містить висновки, які логічно впливають із змісту основної частини.
3	- достатньо повно і переконливо розкривається тема з незначними відхиленнями від неї; - виявляються хороші знання літературного матеріалу, і інших джерел по темі та вміння користуватися ними для обґрунтування своїх думок, а також робити висновки і узагальнення; - логічне і послідовне виклад тексту роботи; - чітко сформульовано тезу, відповідний темі; - в основній частині викладена логічно, але недостатньо повно доведена висунута теза; - написано правильною літературною мовою, стилістично відповідає змісту; - є поодинокі фактичні неточності; - є незначні порушення послідовності у викладі думок; - робота містить висновки, які логічно впливають із змісту основної частини.
2	- в основному розкривається тема; - дана вірна, але одностороння або недостатньо повна відповідь по темі; - допущені відхилення від теми або окремі помилки у викладі фактичного матеріалу; - виявляється недостатнє вміння робити висновки і узагальнення; - матеріал викладається досить логічно, але є окремі порушення послідовності вираження думок; - висновки в повному обсязі відповідають змісту основної частини.
1	- тема розкрита частково; - численні (до 80 %) копії тексту з інших джерел та інтернету з посиланням на них; - містить значну кількість граматичних та стилістичних помилок.
0	- тема майже нерозкрита; - численні (100%) копії тексту з інших джерел та інтернету з посиланням на них; - містить значну кількість граматичних та стилістичних помилок.

Критерії оцінювання під час іспиту з дисципліни «Історії держави і права України».

Іспит	60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою

		навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Історії держави і права України» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою	Визначення	Оцінка за національною	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮАУ

ю ECTS		шкалою	
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язкий повторний курс		0 – 34